

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consultatio Canonica De Coadjutoriâ perpetuâ. Sive Methodus Rite Procedendi in Coadjutoriis

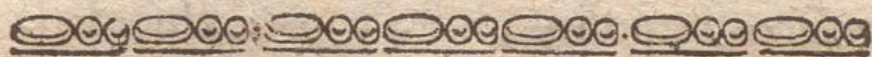
Arnoldus <a Sancto Leonardo>

Moguntiae, 1695

Caput II. Quando, & quo jure inductæ sint Coadjutoriæ, & an futura successio in illis adversetur Iuri communi, vel decretis Concilii Tridentini?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63366)

Pontificalia ; nempè conficiendum sacrum chrisma , consecrandum Altaria , conferendum Ordines , vel ad munia Jurisdictionalia: Hinc passim in Germania solent deputari per Episcopos Primarios , tres Vicarii , in Pontificalibus Suffraganeus , in Spiritualibus contentiosis Officialis , in spiritualibus gratiosis , Vicarius specificè sumptus ; in temporalibus Cancellarius.

Caput secundum.

Quando , & quo jure inductæ sint Coadjutoria , & an futura successio in illis aduersetur Juri communi , vel decretis concilii Tridentini?

S U M M A R I U M.

1. *Summis Sacerdotibus in veteri testamento dati Coadjutores.*
2. *Apostoli Coadjutores assumpserunt.*
3. *Vsus Coadjutorum Ecclesiasticorum hucusque continuatus.*
4. *Hæc de Coadjutoribus ad tempus vita coadjuti , vel durantis impedimenti , datis , potissimum intelliguntur.*

5. *An*

5. *An Coadjutoria perpetua juri communi & Conc. Trid. conformes sint, an vero ab iisdem exorbitent?*
6. *Aliqui asserunt coadjutorias cum futura successione juri communi conformes esse.*
7. *Allegantur jura & rationes pro hac sententia.*
8. *Alii è contra hujusmodi Coadjutorias juri communi adversari existimant, ex ratione hic allegata.*
9. *Asseritur & probatur coadjutorias perpetuas in Cathedralibus & monasteriis juri communi & Concil. Trid. non adversari.*
10. *Secus verò Coadjutorias perpetuas in canonicatibus & aliis beneficiis inferioribus.*
11. *Potest tamen summus Pontifex ex speciali indulgentia & dispensatione hujusmodi coadjutorias & gratias concedere.*
12. *Et quidem absque eo quod Concilio Tridentino specialiter derogare debeat.*
13. *Sed tunc futura successio non conceditur secundum jus commune, sed contra canones & conc. Trid.*
14. *Concilium non ligat Papam vi coactiva, quamvis illum comprehendat vi directiva rationis.*

B v

15. Assig-

15. Assignatur ratio disparitatis cur Concil.
 Trid. coadjutorias perpetuas permiserit
 in Cathedralibus & monasteriis, non au-
 tem in canonicatibus, aliisque beneficiis
 simplicibus.

I. Coadjutoria moribus introductæ
 sunt ex necessitate propter insuf-
 ficientiam Principum vel Episcoporum,
 pro salute populi: earumque usus anti-
 quissimus est, nam in veteri testamento
 muneris illius Summi Sacerdotii Coadju-
 tores fuisse asserit *Flavius Iosephus antiqui-
 tat Iudaicarum lib. 5. cap. 11. lib. 15. cap. 2.
 lib. 17. cap. 8.* plures Vicarios seu Coadju-
 tores recensens quos aliquando substitui
 contingebat summis Sacerdotibus.

II. In novo testamento S. Petrus A-
 postolus Adjutores Linum & Cletum sibi
 adscivit. *c. si. Petrus 8. q. 1.* & Paulus Ti-
 motheum sibi adjunxit *Rom. 16. v. 21.*

III. Athanasius senio confectus dele-
 git sibi Coadjutorem quemdam Petrum,
 tribulationum suarum participem & socium,
 ut refert *Rufin. Histor. Eccles. lib. 11. c. 3.* Si-
 militer Gregorius Nazianzenus, fessa jam
 ætate, & corpore invalidus, Ecclesiæ
 suæ

suæ metuens Coadjutorem sibi opravit, ut debilitatis & senectutis otio fruere-
Ruffin. cit. loco cap. 9. Idem fecit Narcissus
 Episcopus qui ob decrepitam ætatem,
 muneri obeundo non amplius idoneus,
 Coadjutorem Alexandrum annuente
 Clero assumpsit, ut testatur *Niceph. lib. 5.
 cap. 16. & Euseb. l. 6. c. 49.* Sic Augustinus
 Valerio Hipponensis Ecclesiæ Episcopo
 Co-Episcopus datus fuit. *Can. non autem
 7. q. 1.* Sic Zacharias Papa Bonifacio Ar-
 chi-Episcopo Moguntino concessit, ut
 sibi designaret aliquem qui ministraret, &
 sit in Evangelium Christi Adjutor. *c. petii-
 sti q. 1.* Atque ita successu temporis inva-
 luit Coadjutorum usus in plerisque Epi-
 scopatibus, aliisque beneficiis Ecclesiasti-
 cis, quos omnes recensere, æque impos-
 sibile, ac supervacaneum.

IV. Præmissa de Coadjutoriis tempo-
 ralibus, sive ad tempus vitæ coadjuti,
 aut impedimentum ejusdem durantibus,
 potissimum intelliguntur, quamvis etiam
 Coadjutoriæ cum futura successione, mo-
 ribus similiter inductæ, conformitatem
 sive affinitatem quandam habere videan-
 tur cum jure veteri, ut tradit *Mandos ad
 Reg.*

Reg. Cancell. 11. q. 5. n. 5. Aliis tamen hoc ipsum negantibus ; unde gravis hic exurgit difficultas, &

V. Quæritur an Coadjutoria quæ dantur hodie à Sede Apostolica cum futura successione, adversentur juri communi, vel Decretis Concilii Tridentini ?

VI. Quod spectat ad jus commune, tres sunt Canonistarum sententiæ ; prima est eorum qui putant hujusmodi Coadjutorias esse conformes juri communi, ut *Nicolaus Garzias in tract. de beneficiis parte 4. c. 5. n. 19. & 21. Puteus decis. 478. num. 5. l. 2.* ubi ait gratiam Coadjutoria non esse merè præventivam, sed habere fomentum juris propter consensum coadjuti. *Mandos ad Reg. canc. 11. supra citat.* Et alii.

VII. Allegantur pro hac opinione tria jura, primo *c. petiisti. 7. q. 1.* ubi hoc videtur expressum, si enim ex causa inidoneitatis vel insufficientiæ Prælati, legitime datus Coadjutor temporalis post Prælati decessum inveniebatur dignus, Jure veteri successor designabatur per Summum Pontificem, ut ostendit *Rebuffus in sua praxi beneficiaria de resignat. expres-*

expressa num. 6. non tantum ex can. petiisti citato, verum etiam ex can. quia frater. ibidem 7. q. 1. & cap. nisi cum pridem x. de renun.

Deinde allegatur *can. non autem, eadem 7. q. 1.* ubi beatus Augustinus successit in Ecclesia Hipponensi de consensu Episcopi ægrotantis. ut dicit *Puteus decis. 226. num. 17. lib. 3.* Tertio allegatur *cap. 2. de præbend. in 6.* ubi expressum est, Romanum Pontificem non solum beneficia dum vacant posse conferre de Jure, sed etiam Jus in ipsis tribuere vacaturis. Ex quibus verbis videtur colligi has gratias præventivas respectu Papæ non adversari Concilio Lateranensi.

VIII. Secunda opinio primæ opposita est existimantium Coadjutorias cum futura successione nequaquam esse Juri communi conformes, sed ex stylo ad inventas. Ita *Cassador. decis. 2. num. 2. de restitut. spoliat. Gonzal. ad reg. 8. de mensibus & alternat. gloss. 5. §. 9. num. 48. Azor instit. moral. 2. parte lib. 3. c. 2. q. 1. & alii citati à Garzia de benef. parte 4. cap. 5. num. 13. & seq.* Præcipua ratio hujus sententiæ est, quod de Jure communi Coadjutor de-

detur pro necessitate Ecclesiæ, & ad tempus impeditenti, non autem cum futura successione, quæ est sacris Canonibus inimica ut dicitur *in cap. accepimus x. de pactis. & alibi sæpe.*

IX. Tertia sententia distinguit duas species Coadjutoriaæ cum futura successione; quædam enim datur pro Cathedrali Ecclesia vel monasterio, cum scilicet Episcopus vel Prælatus propter senium vel ægritudinem factus est inhabilis ad pastorale munus exercendum: Quædam verò datur pro beneficiis inferioribus in Cathedrali vel Collegiata Ecclesia, cum scilicet Dignitatem obtinens, vel canonicatum, similiter propter senium aut morbum redditus est inhabilis ad inserviendum ecclesiæ in divinis.

Hac distinctione posita, Dico cum Fagnano *in caput nulla de concess. præb. num. 47. & 48.* quod gratia Coadjutoriaæ perpetua in Cathedralibus & Monasteriis, non sic adversetur Juri communi, aut decretis concilii Trident. quin ex Privilegio vel dispensatione Papæ concedi queat, sed hoc sensu Juri communi & concilio Trid. conformis sit. Ratio est, quia canones
per-

permittunt ut Papa possit hujusmodi Coadjutoriam concedere ex urgente necessitate: textus enim apertus est in *c. petiisti* 7. q. 1. Ubi Zacharias Papa concessit Archi-Episcopo Moguntino, ut sibi Coadjutorem adjungeret, & ut appropinquante morte sua, eundem Coadjutorem sibi Successorem designaret. Concilium Trid. etiam hanc speciem Coadjutoriae expresse permittit in *cap. 7. de reformat. vers. Quod si quando sess. 25.* Ut magis patebit ex dicendis num. sequenti. Quod autem gratia hujusmodi Coadjutoriae detur ex Privilegio & dispensatione Papae, non Jure ordinario, patet evidenter ex dicto *can. petiisti.* ubi posteaquam Papa fecit Archi-Episcopo gratiam Coadjutoris cum futura successione, statim subjecit hæc verba: *Hoc nulli concedi alii patimur, quod tibi charitate cogente largiri censuimus.* Et ita hanc concessionem ut Ecclesiae necessariam prodiisse ex speciali privilegio adnotarunt ibi *Hugo. Archid. Præpos. & alii.* Huc etiam facit Decretum Concil. Trident. *Sess. 25. cap. 18. de reformat.*

X. E con-

X. E contra vero gratia Coadjutoria quæ datur à Summo Pontifice cum futura successione in canonicatibus & aliis beneficiis inferioribus, omnino exorbitat à Jure communi, & à Concilio Trid. Quod Juri communi adversetur, patet ex eo, quod nullus canon in corpore juris clausus reperiatur, qui meminerit similis gratiæ in inferioribus beneficiis; nam textus in contrarium adductus, *in c. petiisti 7. q. 1. & c. non autem immediate sequenti*, eadem causa & quæst, Loquuntur de Episcopo, in quo longe diversa est ratio. Plures rationes adducit Fagnanus supra citatus num. 52. & seqq.

Quod Coadjutoria in canonicatibus & aliis beneficiis inferioribus etiam omnino improbentur à Concil. Trid. manifeste patet *ex cap. 7. sess. 25. de reform.* Ubi expresse statuitur, quod Coadjutoria cum futura successione in quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis à Sede Apostolica de cætero nemini permittantur; & immediate subnectitur exceptio per hæc formalia verba: *Quod si quando Ecclesia Cathedralis, aut Monasteriiurgens necessitas, aut evidens utilitas postulet, Prelato dari*
Coad-

Coadjutorem, is non alias cum futura successione detur, quam hac causa prius diligentissime à Sanctissimo Romano Pontifice sit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum sit, quæ à jure & decretis hujus sacre Synodi, in Episcopis & Prælatibus requiruntur. alias concessionem super his facta subreptitia esse censeantur. Hac ibi. Ex quo contextu luce clarius apparet coadjutorias cum futura successione à S. Synodo non esse permissas Summo Pontifici quacumque de causa, nisi in Cathedralibus & Monasteriis: nam cum præmiserit regulam universalem negativam in quibuscumque beneficiis, & ab illa exceperit tantum Cathedralibus & Monasteria ex urgenti causa, utique hæc exceptio firmat regulam in contrarium, in canonicatibus & in aliis beneficiis non exceptis, adeo ut in illis quacumque de causa coadjutoria cum futura successione de cætero à Summo Pontifice nullatenus sint permittendæ, quæ hoc sensu deviant ab orbita Concilii Trid. unde post Concilium nemini fuerunt concessæ usque ad tempora Sixti V. ut testatur Nicolaus Garzias *de benef. p. 4. c. 5. n. 23. & 24.*

C

XI. Cæ-

XI. Cæterum non nego Summum Pontificem ex speciali indulgentia & dispensatione, posse legis vinculum relaxare, & has gratias concedere, ut patet ex *cap. 2. de præb. in 6.* & aliis Juribus, nec quisquam auderet hoc in dubium revocare ob plenitudinem potestatis Papæ in beneficiis, ut in *Clem. 1. in fin. ut lite pendent.*

XII. Quod adeo verum est, ut non solum Coadjutoria cum futura successione, sed etiam simplex expectativa quæ procul dubio est contra *Conc. Trid. c. 19. sess. 24.* sustineatur, licet Concilio Trid. derogatum non fuerit, quia illi nec solet, nec oportet specialiter derogare, propter expressam præsertionem authoritatis Apostolicæ Sedis, quæ habetur in *cap. ult. sess. 27. de reform.* Sed satis est, ut Papa disponat contrarium ejus, quod Concilium disponit, dummodo supplicatio manu Papæ signata fuerit, ut expresse declaravit S. mem. Pius V. in suo motu proprio, quem ad literam refert *Nicolaus Garzias de benef. par 4. c. 5. n. 32. 33.*

XIII. Sed hoc tantum assero, quod futura successio in canonicatibus, aliisque beneficiis inferioribus non concedatur

datur à Summo Pontifice secundum Jus commune, sed contra canones & Conc. Trid. ex speciali indulgentia & dispensatione, ac de plenitudine potestatis; quod fieri posse ultrò fatemur. Videatur *Fagnanus l. cit. n. 82. & 83.*

XIV. Et quamvis Concilium vi coactiva Summum Pontificem non astringat, cum tamen comprehendit vi directiva, rationis, quia voluntarius debet se illi subicere, ut est expressum *in c. ult. §. his ita 25. q. 1. & in L. digna vox C. de leg. D. Thomas 1. p. q. 96. Art. 5. ad. 3.* per hoc enim Concilium indicat Papæ, non quid sit possibile, sed quid sit honestum & laudabile, *cap. ult. de rescript. in 6. Fagnan. Loc. cit. n. 70.*

XV. Ratio autem cur Concilium coadjutorias perpetuas permiserit tantummodo in Cathedralibus & monasteriis, non autem in beneficiis inferioribus, est, quod Coadjutores Prælatorum dantur in gratiam & favorem Ecclesiæ, Prælati, & subditorum; imò ex necessitate principaliter, secundario verò pro recompensa laborum per Coadjutorem necessario & ex muneris sui debito infallibiliter subeundorum,

rum, uti & per modum accessionis, maxime quando Coadjutori non fuit assignata portio ex fructibus dignitatis, durum enim & injustum foret, ut is repertus idoneus vivo Prælato coadjuto cum causæ cognitione, alteri postponeretur. *text. in can. miramur. vers pro laboribus dist. 61.* E contra coadjutoria beneficiorum simplicium cedunt duntaxat in favorem Coadjutoris, nec inde Ecclesia aut Coadjutus, singulare commodum aut sublevamentum sentit; eo quod Ecclesia gratiose dispenset cum infirmis; & citra suam culpam inhabilibus, super lectione horarum & exercitio Ordinis, annuatque nihilominus ut integros fructus percipiant. *Remouchamps cap. 6. num. 3. & seqq. Fagnan. loc. cit. num. 72. & sequent.*

Caput